

VANALINNA HARIDUSKOLLEEGIUM

TEATAJA

TULEVA NÄDALA
SÜNNIPÄEVALAPSED:

SIRJE ROHTLA 12.5
KAUPO OLT 15.5
AET ADMAN 18.5
ENE SALUMÄE 18.5
GEORG MERILO 18.5
JAKOB TEPPU 19.5
PILLE HAVAKATS 19.5

SELLES NUMBRIS

Vanematekogu 9.05.24.... 2
Kontserdid..... 2
Keraamikanäitus..... 3
Õnnitleme..... 3
Essee: muusika kui
suhtlusvahend..... 4-5

TEATED ON OODATUD AADRESSILE

teataja@vhk.ee

Toimetaja:
Mirjam Parve

VHK HEATEGEVUSLIK MAILAAT

toimub laupäeval, 18. mail kell 11–15

Vene 22 hoones, hoovis ja aias.

Oksjon toimub kell 13
auditooriumis.

Laadal on

- ◆ loterii ja kohvikud,
- ◆ grill,
- ◆ jäätist ja pannkooki,
- ◆ taimede ja raamatute müük,
- ◆ moedemonstratsioon,
- ◆ osavusmängud,
- ◆ erinevad töötoad.

Päeva jooksul saab laulda, tantse õppida, toimub simman ja esineb puhkpilliorkester. Avatud on lastehoid. Kohale tuleb silmabuss.

Laada tulu kasutame Vene 13/15 kooli hoovi turvaliseks muutmiseks ning Muusikamajja uute kardinate ja gümnaasiumi raamatukogusse uute toolide ostmiseks.

Tulge kogu perega ja võtke sõbrad ka kaasa!

**Annetusi saab teha: MTÜ Miikaeli Ühendus
EE791010220032807012, selgitus: annetus mailaat**

Esimene laat toimus Vanalinna koolis juba detsembris 1989.

VANEMATEKOGU 09.05.24

- 1. Põhikooli ekskursioonid.** Kooskõlastati ekskursioonid: **4.-5. juunil** 8.T Kurgjal; **7. juunil** 6.T Naissaarel.
- 2. Linnalaager I-IV klassi lastele.** Sel aastal toimub linnalaager **12.-19. juunil**.
- 3. Majandusteenistuse suvine tegevusplaan.** Majandusteenistus on õppehoonete kaupa koostanud remonditööde kava. Selle alusel hakatakse tööde mahtu ja võimalusi planeerima.
- 4. Vastuvõtt gümnaasiumi X klassi.** Kadri Niineväli andis ülevaate X klassi vastuvõtu tulemustest.
- 5. VHK arengukava 2024-2027.** Anu Nigesen tegi ülevaate arengukava projektist. Projekt esitatakse arvamuse

avaldamiseks ka õpilasesindusele, õppenõukogule ja hoolekogule. Õpetajatele ja õpilasfoorumile tutvustatakse arengukava **16. mail kell 15.45** Stoodiumi ajal, liituda saab ka veebi teel. Hoolekogu koguneb **20. mail**.

6. Emadepäeva kontsert „Ma salavaimu püüan äratada“ 14. mail kell 18:00 Estonia kontserdisaalis. Ettevalmistused sujuvad. Koolipäeva korralduse kohta edastavad info klassijuhatajad. Ringitunnid toimuvad. Päevakeskus on avatud.

7. Maila 18. mail. Korraldusmeeskond teeb ettevalmistusi, kõik on oodatud osalema nii ettevalmistustes kui laadapäeval.

KONTSERDID

Kolmapäeval, 15. mail

kell 16.30 noorema keelpilliorkestri kontsert „Ülo Vinter 100 – lood ja laulud“ Okasroosikese I korruse saalis

kell 18.00 Silver Piiraja (klassikaline laul) gümnaasiumi muusikaharu lõpukontsert Okasroosikese I korruse saalis

kell 18.30 Hille Porosoni klahvpilli-õpilaste kontsert Vanalinna Muusikamajas

Neljapäeval, 16. mail

kell 17.00 Mariann Luhasalu (klassikaline laul) gümnaasiumi muusikaharu lõpukontsert Vanalinna Muusikamajas

kell 17.00 muusikakooli õpilaste kontsert Okasroosikese II korruse saalis

kell 18.00 kitarriosakonna aastakontsert Okasroosikese I korruse saalis

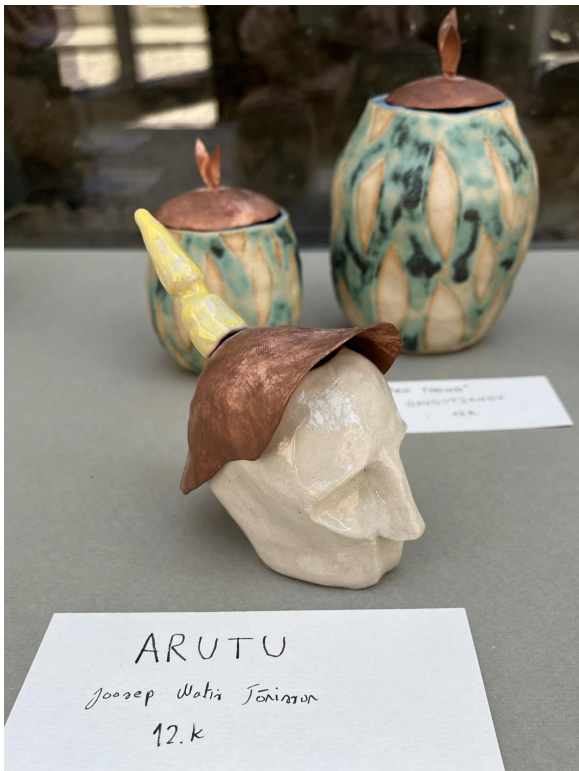
Reedel, 17. mail

kell 17.00 Angela Muddi (flööt) gümnaasiumi muusikaharu lõpukontsert Vanalinna Muusikamajas

kell 17.30 kitarriosakonna aastakontsert Okasroosikese I korruse saalis

Pühapäeval, 19. mail

kell 16.00 Anneli Tanksimäe klaveri-õpilaste kontsert Vanalinna Muusikamajas

Näitus

TOOSID

Vanalinna Hariduskolleegeiumi kunstikooli 12. klassi õpilaste näitus „Toosid“ on avatud **Vene tn 16 akendel 6.-28. maini**.

Eksponeeritud tööd on keraamika ja metalli kursuse projektina valminud unikaalsete vormide ja tekstuuredega isikupärased keraamilised toosid-objektid, millele on lisatud kirkad vasest kaaned.

Juhendajad:

Reeli Haamer ja Krista Lehari

ÕNNITLEME

METE VALS (õp Jekaterina Rostovtseva) saavutas I preemia ja absoluutvõitja tiitli noorimas vanusegrupis **rahvusvahelisel pianistide konkursil Orbetellos** (Itaalia). Konkursil osales kokku üle 100 noort pianisti 27 riigist, osalejaid hindas neljaliikmeline žürii. Mete esines ka laureaate lõppkontserdil. Palju õnne!

Kolmapäeval, 8. mail anti Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias üle **EMTA teaduskooli esseekonkursi „Muusika ja mina – mina ja muusika“** preemiad. Kokku oli esseekonkursil osalejaid 47. Pärast autastustamist toimus imeilus kevadine kontsert ning sellele järgnes majatuur. Tutvustati erinevaid õppe-ruume, raamatukogu ja sai piiluda isegi paari tundi. Seejärel jagati kõigile küpsist ja toimus küsimustevõor.

Üritusel viibis kohal ka tosinkond VHK gümnasisti, kes kõik olid ühe või teise nurga alt oma mõtteid muusika teemal esseeks vorminud. Auhindu jagus päris mitmele!

I preemia – **TRINO ARRAS** (11. K)

Essee eest, mis avardavate seoste ja sügavale sünteesile toetudes analüüsib muusikat kui suhtlusvahendit; on suurepärase keelekasutusega ja pakub nauditavat lugemiselamust. Lisaks pälvis Trino oma essee eest ajakirja Muusika eripreemia.

Trino Arrase võidusseseed loe lk 4-5!

7. mail toimus Westholmi Gümnaasiumis **matemaatika-nuputamisevõistlus „ROSIN“ (RõõmusOsavSõbralikInnukasNuputaja)** 2. klassidele, kus osalesid 26 Tallinna kooli. Igast koolist sai osaleda üks võistkond. VHK võistkond saavutas võistlusel 1. koha! Suur tänu tubli osalemise eest, **Iti Elsa Veronika Volkov, Karl Laanemaa ja Artur Kuchmezov!** Palju õnne!

II preemia – **MARIE TEPPART** (12.H)

Värske ja loomingulise vaatenurga eest ning tšellolle sõnaõiguse andmise eest.

Teadliku kuulamise eripreemia eristuva ja kriitilise vaatenurga eest – **AINO RAHEL AIMLA** (11.K)

Ajakirja Muusika eripreemia – **ROBERT OTSING** (10.K)

Palju õnne! Aitäh kõikidele osalejatele ja EMTA-le põneva kogemuse eest!

MUUSIKA KUI SUHTLUSVAHEND

TRINO ARRAS (11.K)

Trino essee pälvis I preemia ja ajakirja Muusika eripreemia Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia esseekonkursil „Muusika ja mina – mina ja muusika“.

Muusika – eesti keele seletava sõnaraamatu kohaselt – kunstileik, mille kunstilisi kujundeid luuakse helidega ning tajutakse helidena, helikunst (EKSS 2009). Igati ammen-dav selgitus, millele vastu vaidlemiseks puudub põhjus. Sõnaraamatu selgitus on loomulikult märksa mahukam, andes ülevaate ka muusika stilistilisest, kultuurilisest, instrumentaalsest jm tunnustest. Sellisena ehk ongi muusika oma äraseletatuses kui puutumatu salakeel, mida kõik mõistavad, kuid vähesed kõneleda oskavad.

Inimsuhtlemise peamine tunnus on keel, kokkuleppeline ja tähendust loov märgisüsteem. Seda saame esitada ja vastu võtta suulise kõne või kirjaliku tekstina. Mõnevõrra piiratum on asi morse-, viipe- ja kehakeeltega, kuid kindlasti on keeled needki. Kuidas on aga lood helikeelega? Kas selline mõiste on üldse võimalik ja on see tähenduslik? Kui on, siis kas muusika on helikeele süsteem ja kas see võimaldab inimestevahelist kommunikatsiooni, suhtlust? Järgnevas püüangi nendele küsimustele vastata, vaadeldes ka nelja erineva taustaga autori mõtisklust keelest, kirjandusest ja muusikast.

Millest me räägime, kui räägime muusikast?

Lähemal vaatlusel selgub, et muusika terminoloogiline raamistus ongi võimalik vaid sõnatähendusi ja tehnilisi parameetreid kirjeldades. Kõikide muude seletuste tulemus tingib tähenduse hajuvuse, selle lõputu laienemise, milles tähenduse summa on võrdne vastuvõtjate arvuga. Niipalju, kui on kuulajaid, niipalju on ka tõlgendusi. Siit järeldame, et muusika tähenduse tõlgendus on subjektiivne. See aga ei ütle, et tähenduse kollektiivne kokkulepe puudub. Meenutame, millist muusikalist auavaldust esitatakse kuldmedali võitnud sportlasele – hümnile. Sportlase rahvuslikule päritolule viitavat kindlat koodi. Nii temale kui ta kaasmaalastele rõhutatakse sellega ühtekuuluvust, ülevat meeleolu võidust kinnistatakse kokkuleppelises helikeeles. Samuti loob tähendusliku välja sakraalne muusika. Sama kehtib ka muude žanritega. Näiteks marss kui kindel žanr, mis on kasutatav kollektiivsetel koosviibimistel. See võib olla ka patriootliku iseloomuga, nt paraad. Kuid ka Mendelssohni „Pulmamarss“ on hästi tuntud, kandes ühte kindlat sõnumit.

Niisiis näeme, et nii keele kui muusika ühise tunnusena kerkib esile selle kasutuse otstarbekus. Kõnekeele foneetilised tähendusüksused on muusikas põhimõtteliselt samad. Vaid selle erinevusega, et sõnad asendatakse helide meloodiaga. Terviklikud laused tervikliku harmooniaga. Luuletaja, esseisti ja tõlkija Hasso Krulli sõnutsi on keelel aga ka „teinegi ots, kus tema otstarve pole nii silmanähtav. Igapäevases pruugis tuleb see kõigepealt välja naljade, mängude, maskeeringute kujul; iga keelega saab mingil

Foto: Rene Jakobson

määral peitust mängida, luisata, fantaseerida, nii et mõne aja pärast kaob tema tavaline vahendajaroll. Keel kerkib ise esile. Selgub, et keeles on veel midagi, et ta on ka omaette olemas, et tal on n-ö ontoloogiline aspekt“ (Krull, 2007). Krulli sedastus sobib suurepäraselt ka muusika kirjeldamiseks. Muusika otstarve ei ole alati silmanähtav. Selleski on nalja, mängu ja maskeeringut ning selle ontoloogiline moment on samuti nähtav. Siit saame järeldada, et helikeel kui iseseisev struktuur on selgelt olemas, kuid sellel on lisaks veel üks unikaalne omadus – maagilisus. Viimane tuleneb helikeele võimalikust tajuväljast, selle tõlgendusest. Sobivaks võrdluseks on luule, mis ei allu rangele grammatilisele korrale, vaid on mängulisem, vabam, mõistmise paljusust loov.

Saksa kirjaniku Hermann Hesse arvates saame muusika jaotada ka surelikuks ja surematuks muusikaks. Surelik muusika on tajutav vaid kindlas ajavahemikus, st et kuulajal on muusikateose algust ja lõppu võimalik vahetult kogeda, nagu on seda elav muusika kontserdil. Surematu muusika aga „elab edasi ka siis, kui teda parajasti ei mängitagi. Keegi võib lamada üksi voodis ja elustada mõttes mõne meloodia

TRINO ARRAS, MUUSIKA KUI SUHTLUSVAHEND*(JÄTKUB)*

„Võluföödist“ või „Matteuse passionist“, siis sünnib muusika, ilma et keegi flööti puhuks või viulit mängiks“ (Hesse, 1973). Surematus viitab muusikale, mis ei pruugi olla vaid helina tajutav. See on miski, mis elab edasi meie mälus, olenemata, kui tihti me seda kogemust „elustame“ – muusika ei sure seni kuni oleme suutelised mäletama.

Kirjanik ja tõlkija Jan Kaus on öelnud: „Muusika on üks väheseid asju, mis aitab aktsepteerida – ja mõnikord lausa ületada – reaalsuse ja kujutluse vahelist kuristikku“ (Kaus, 2015). Jõudes tagasi helikeele otstarbekuse juurde, moodustab see silla – „reaalse ja kujutletava“ vahel. Oma artiklis „Muusika kui Madeleine'i kook“ selgitab Kaus lähemalt muusika seotust tema isiklike mälestustega ning täpsemalt, kuidas mõned mälestused on vaid tänu muusikale talletunud. Muusika on seega muuhulgas ka suhtlusvahend iseendaga.

Muusika helideta tajumine on sage nähtus just kirjanduses, mida illustreerib hästi kultuurikriitik Valner Valme artiklis „Mees, kes teadis Stravinski kohta ussisõnu“, milles ta käsitleb Theodor W. Adorno „Uue muusika filosoofiat“. Valner selgitab, kuidas Thomas Mann põhines oma teose „Doktor Faustuse“ kirjutamisel Adorno veel avaldamata muusikateooriale. „Kaks meest, kes polnud heliloojad, said hakkama kujutlematute muusikateostega, mida pole olemas, aga mida võib kuulda selgemini, kui suudetaks mälusopist mõnd tuntud viisi üles kedrates vaimukõrvas kuulda. Neid Manni ja Adorno fiktiivse muusika kirjeldusi lugedes tundub võimatu, et kirjeldatakse olematut – nii helisevad on need leheküljed „Doktor Faustuses“ (Valme, 2020).

„Ja korraga meenus mulle jälle selle pasuna-*piano* ununenud meloodia, ta kerkis üles nagu väikene sillerdav seebimull, peegeldas värviliselt ja vähendatult tervet maailma ja hajus siis vaikselt. Kui oli võimalik, et see väike taevalik meloodia juurduks salaja minu hinges ja pani minus ühel päeval taas oma õilsa lille kõigis värvides õitsema, kas võisin ma siis päris kadunud olla?“ (Hesse, 1973).

Kokkuvõtvalt saame seega öelda, et seos muusika ja keele vahel on ilmne. Muusika kui suhtlusvahend on universaalne. Kui eelpool kirjeldatud ontoloogiline aspekt kõrvale jätta, on muusika alati kommunikatiivne akt. Kuid lisaks on sellel ka võime peegeldada „värviliselt ja vähendatult tervet maailma“ ning siis hetkega kaduda. Taastekkida ja jutustada meile me endi mälestusi, kõlamata kordagi füüsilise helina. Niisiis – muusika on keel, mida on võimalik mõista nii kollektiivselt kui individuaalselt. Nagu kõnekeelgi, on ka muusika pidevas muutuses, toimides samal ajal ka meie mälu varamuna.

Kasutatud allikad:

Hesse, Hermann. (1973). Stepihunt. Tõlkija Mati Sirkel. Tallinn. Perioodika.

Kaus, Jan. (2015). Muusika kui Madeleine'i kook. Sirp <https://sirp.ee/s1-artiklid/c5-muusika/muusika-kui-madeleinei-kook/>. Loetud 15.04.2024

Krull, Hasso. (2007). Keele kaks otsa. Sirp. <https://sirp.ee/s1-artiklid/c9-sotsiaalia/keelekaks-otsa/>. Loetud 15.04.2024

Valme, Valner. (2020). Mees, kes teadis Stravinski kohta ussisõnu. Sirp.

<https://www.sirp.ee/s1-artiklid/c9-sotsiaalia/mees-kes-teadis-stravinski-kohta-ussisonu/> Loetud 15.04.2024

VANALINNA
HARIDUSKOLLEGIUM

www.vhk.ee

Toimetaja:
Mirjam Parve

teataja@vhk.ee

53711591